

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610- **5019765**
Konu :7/47745 Esas Sayılı Soru Önergesi

18/09/2026

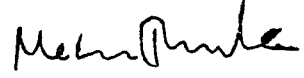
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/47745

İlgi : 18/08/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1920057 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'e ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/47745 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Ömer Fethi GÜRER, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi ve Kâr Payı Destekli Fon Kullanılmasına Dair Kanun uyarınca yayımlanan Kararlar çerçevesinde T.C. Ziraat Bankası A.Ş., Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Katılım Bankası A.Ş. tarafından tarımsal üreticilere Hazine faiz/kâr payı destekli krediler/finansmanlar kullanılmakta, bu krediler/finansmanlar ertelenebilmekte veya taksitlendirilebilmektedir.

Bu kapsamda, Bakanlığımız görev alanı çerçevesinde;

- T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullanılan Hazine faiz destekli krediler, söz konusu kredilere ilişkin olarak yürürlükte olan 29.12.2023 tarihli ve 8039 sayılı Karar,

- Ziraat Katılım Bankası A.Ş. tarafından kullanılan Hazine kâr payı destekli finansmanlar, söz konusu finansmanlara ilişkin olarak yürürlükte olan 29.12.2023 tarihli ve 8038 sayılı Karar

ile Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yayımlanan 01.05.2024 tarihli ve 2024/15 sayılı Tebliğ uyarınca yatırım kredisi/finansmanı kullanılabilmektedir.

Bununla birlikte 2024-2026 yılları için yürürlükte olan Kararlarda, 28 üretim konusu bazında kredi/finansman üst limitleri ve Devlet tarafından karşılanan faiz/kâr payı oranları belirlenmekte olup 2 milyon TL ile 200 milyon TL arasında değişen üst limitlerle kullanılan kredilerde/finansmanlarda, faizin/kâr payının yüzde 25 ile yüzde 100 arasında değişen oranlardaki bölümü Devlet tarafından karşılanmakta olup ortalama faiz/kâr payı karşılama oranı yaklaşık yüzde 70'tir. Birçok üretim konusunda "özellikli indirim kriterleri" tanımlanmış olup söz konusu kriterleri sağlayan üreticilerin standart indirim oranlarına ek olarak söz konusu kriterlere ait indirim oranlarından da yararlanabilmesi sağlanmaktadır.

Diğer taraftan, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde, Cumhurbaşkanının, topluca veya ayrı ayrı olmak üzere; (I) sayılı listede yer alan veya maddenin beşinci fıkrası uyarınca yeniden belirlenen maktu vergi tutarlarını, her bir mal itibarıyla söz konusu listede yer alan veya yeniden belirlenmiş sayılan en yüksek vergi tutarının beş katına kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye, bu sınırlar içinde mal cinsleri, özellikleri, kullanım yerleri veya ithalatın şekline göre farklı tutarlar tespit etmeye yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu yetki kapsamında 10995 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının eki Karar uyarınca, uluslararası petrol fiyatları veya döviz kurlarına bağlı olarak meydana gelebilecek artışların ülkemizdeki akaryakıt fiyatları üzerindeki etkisini sınırlandırmak ve bu suretle üreticiler ve nihai tüketiciler üzerindeki mali yükü azaltmak amacıyla 4760 sayılı Kanun'a ekli (I) sayılı listede yer alan bazı mallar (benzin, motorin ve LPG) bakımından Eşel-Mobil Sistemi 5/3/2026 tarihinden itibaren geçici olarak yeniden devreye alınmıştır.

Öte yandan, 11606 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının eki Karar uyarınca, tüketiciler, nakliyeciler ve sanayicilerin üzerindeki fiyat baskısının azaltılması kapsamında motorin fiyatlarının aşağı çekilmesi amacıyla, motorin türü mallar üzerinden alınan ÖTV tutarlarında düzenlemeye gidilmiş ayrıca, kamuoyunda Eşel-Mobil Sistemi olarak bilinen sistem bu mallar bakımından yürürlükten kaldırılmıştır.

Buna göre, söz konusu Kararın yürürlük tarihi itibarıyla motorin üzerinden alınan ÖTV tutarı; Ağustos ayının kalan kısmı için 0 TL olarak, sonraki aylar için ise yıl sonuna kadar her ay 3'er TL kademeli artırılmak suretiyle belirlenmiştir.

Ayrıca, benzin ve LPG türü mallar bakımından ise mevcut Eşel-Mobil Sistemi uygulaması devam etmektedir. Bu kapsamda, akaryakıt fiyatlarında meydana gelen artışların etkisinin tüm kullanıcılar bakımından azaltılmasına yönelik genel nitelikte bir vergi politikası uygulanmaktadır.

Soru önergesinde bahsi geçen diğer hususlar, Tarım ve Orman Bakanlığı uhdesinde bulunmaktadır.